

הכנסת

הכנסת העשרים-וחמש
מושב שני

פרוטוקול מס' 428
מישיבת ועדת הכספים
יום שני, ב' בתמוז התשפ"ד (08 ביולי 2024), שעה 12:10

סדר-היום:

הצעה לדיון מהיר בנושא: "פיצוי חקלאים מיישובי הצפון שהצבא השתמש באדמותיהם", של חברי הכנסת: מיכאל מרדכי ביטון, מאיר כהן, ניסים ואטורי, ינון אזולאי, אפרת רייטן מרום (מס' 266)

נכחו:

חברי הוועדה:

משה גפני – היו"ר
ינון אזולאי
נעמה לזימי
משה סולומון
יצחק קרויזר
נאור שירי

חברי הכנסת:

מיכאל ביטון
ששי ששון גואטה

מוזמנים:

אורן זלקינד	–	קרן הפיצויים מס רכוש, רשות המיסים
אוראל פיין	–	רפרנט תקציבים, משרד האוצר
צחי יצחק בן עיון	–	יו"ר פורום חקלאות 9 והמרחב הכפרי
עמוס חתן	–	חבר פורום 9, תושב שתולה
יוסי כמיסה	–	תושב נטועה
שלומי דדיה	–	תושב שלומי
יוסי צרפתי	–	תושב שלומי
שמעון אור	–	פורום תקווה
צביקה מור	–	פורום תקווה
אחיה אליהו	–	פורום תקווה
עקיבא שטמלר	–	פורום תקווה
יהודה כהן	–	מטה משפחות החטופים
חנה כהן	–	מטה משפחות החטופים
שלי שם טוב	–	מטה משפחות החטופים
עדי סומך	–	מטה משפחות החטופים
רינת דקל קינן	–	מטה משפחות החטופים
גילת פיש	–	מטה משפחות החטופים

מוזמנים (באמצעים מקוונים):

אלון פרידמן – מפקד מרכז עורף, משרד הביטחון

ייעוץ משפטי:

צביה בן דוד מוסקוביץ

מנהל הוועדה:

טמיר כהן

רישום פרלמנטרי:

ריקי קמחי

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

הצעה לדיון מהיר בנושא: "פיצוי חקלאים מיישובי הצפון שהצבא השתמש באדמותיהם", של חברי הכנסת: מיכאל מרדכי ביטון, מאיר כהן, ניסים ואטורי, ינון אזולאי, אפרת רייטן מרום (מס' 266)

היו"ר משה גפני:

שלום, אני מחדש את הוועדה. יהודה כהן, בבקשה.

יהודה כהן:

אני אבא של החטוף נמרוד כהן, זאת לא הפעם הראשונה שאני מדבר בוועדה הזאת. אני חייב לציין שזאת הוועדה החמישית שאני נכנס אליה, ובפעם הראשונה יש נציג של הקואליציה, דבר מוזר בפני עצמו. אני לא מבין, אולי הם בורחים מאיתנו, אולי הם מתעלמים מאיתנו, אולי הם פשוט לא צריכים לעבוד.

ששון ששי גואטה (הליכוד):

הייתי בוועדות שהיית בהן.

יהודה כהן:

היום? אני מדבר על היום, יום שני ה-7 באוגוסט.

היו"ר משה גפני:

המשפחות דיברו בתחילת הישיבה הרבה זמן. עם כל הכבוד, נאמר כבר שחברי הקואליציה לא נמצאים, והיו רוב של חברי קואליציה, ואני מדבר על הבוקר. גם עכשיו יש פה חברי קואליציה.

יהודה כהן:

אני מעיד על מה שאני ראיתי.

היו"ר משה גפני:

בסדר, בבקשה.

יהודה כהן:

נאמרו כבר מיליוני מילים על נושא החטופים, על שצריך להחזיר אותם, על הסבל שלהם, על הסבל של המשפחות ועל הסבל שלנו, אני לא אחזור על זה, זה ברור לכולם ולמי שזה לא ברור זה כבר לא יעזור.

אני רוצה לדבר על ראש ממשלתנו, בנימין נתניהו, שהוא מקור הבעיה. ראש הממשלה בנימין נתניהו פועל ממניעים פוליטיים ויותר גרוע ממניעים אישיים. מה שמעניין אותו זאת הישרדותו האישית בתור אדם חופשי. יש לו משפט עכשיו והוא ניסה לדחות את עדותו ל-2025, עד קץ הימים, כדי לברוח ממשפט. איך אמרו בליכוד בהתחלה: אין כלום, כי לא היה כלום. אז למה הוא מתחמק? למה הוא לא מסיים את המשפט הזה?

ובינתיים מצטברת ועדת חקירה ממלכתית בנושא הצוללות שרוצה לתחקר אותו, ועדת החקירה הממלכתית לנושא הר מירון, שיש לה מסקנות והוא פועל ממניעים אישיים. ולכן, הוא יעשה הכול כדי לשמור על הקואליציה שלו, כי ככה הוא יישאר ראש הממשלה. ולכן, הוא ישמע בכולם של קיצוני ממשלתו, להלן סמוטריץ' ובן גביר. ולכן, אני מנסה ליצור משקל נגד.

לנתניהו מאוד חשובה המורשת שלו ואיך יזכרו אותו. האם יזכרו אותו בתור מר ביטחון? בתור זה שהציל את מדינת ישראל? אני לא יודע מה, אבל ככה הוא רוצה שיזכרו אותו. אנחנו יודעים שמורשתו של נתניהו היום היא ההפקרה. ולכן, בקרוב יוצא ספר, ספר שכולו מוקדש למר נתניהו – מר הפקרה. הינה הפרומו, כדי לבשר לנתניהו ככה נזכור אותו. אם אתה פועל ממניעים אישיים ואם חשובה לך מורשתך, יש לך הזדמנות למנוע את הוצאת הספר הזה, הוא עדיין ריק, אין בו כלום, זה רק הפרומו.

אני בא לפה, לקרוא למר נתניהו, דרך הוועדה הזאת – לך לעסקה. והעסקה היחידה שתבוא היא עסקה במסגרת הפסקת אש. עסקה שתחזיר את כל החטופים חיים ומתים. חיים לשיקום, ומתים לקבורה מכובדת. לך לעסקה להפסקת אש, זה לא רק אינטרס אישי שלנו, משפחות החטופים, אנחנו לא חושבים רק על עצמנו. עסקה עם הפסקת אש תגמור ותסיים את הסבל של תושבי הדרום והצפון, תמנע עוד הרג של חיילים ושל אזרחים.

תביא את מדינת ישראל לישועה כלכלית – ואני בוועדת הכספים – כי פחות כספים יוקצו לענייני לחימה ולהרג ויותר לשיקום. ותביא גם לנורמליזציה עם סעודיה, דבר שיקים פה קואליציה אזורית, בין ישראל למדינות ערב המתונות, דבר שיחסום את איראן. הכול פה מתחבר יחד – חוץ מנתניהו. כל האינטרסים מתחברים יחד לעסקה במסגרת הפסקת אש, לשחרור כל החטופים. דבר שיביא לרווחה לישראל ולביטחון בישראל.

לכן, נתניהו, עזוב הכול וצא לסדר לך איזה משהו כדי שלא תיכנס לכלא. אבל אם אתה לא רוצה להיזכר כמר הפקרה, כמר שאחראי ל-7 באוקטובר – לך לעסקה עכשיו, ואל תציב מכשולים. תודה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. חנה כהן.

חנה כהן:

אני דודה של ענבר היימן, אתה מכיר את הסיפור, אני אנסה לקצר אותו. ענבר נחטפה כשהייתה במסיבת הנובה, היא נחטפה כשהייתה בחיים. הועלתה על אופנוע, היא אפילו לא הייתה פצועה, ובדרך לעזה רצחו אותה בצורה מזעזעת ביותר, כשמסביבה המון זועם, שצועק אללה ואכבר, אללה ואכבר, ולמוחרת יצא סרטון שהראה את הכול.

מה-7 באוקטובר אנחנו לא חיים, אנחנו מתים מהלכים. החיים שלנו התהפכו ב-180 מעלות. לכל אחד מאיתנו הייתה משרה שעזבנו, היום אנחנו עסוקים בלהביא את הילדה לקבר בישראל, לפחות שיהיה לה קבר לנוח. הרב גפני, אתה יודע מהי החשיבות של קבורה בהלכה היהודית, זה מעבר להטמנת הגופה. יש פה הרבה מרכיבים פסיכולוגיים, הרבה מרכיבים לריפוי הנפש לאט-לאט, הרבה בשלבים. וכל שלב כזה חשוב מאוד בפני עצמו.

אנחנו רוצים שהגופה של ענבר תנוח, שתתאחד עם הנשמה שלה אחרי כל מה שהיא עברה אנחנו נרצחים כל יום מחדש כשענבר לא נמצאת איתנו. ענבר עבורנו היא לא גופה, היא עולם ומלואו. אנחנו רוצים אותה לידינו, אנחנו רוצים שיהיה לנו לאן לעלות, איפה להדליק נר, שנוכל לבכות על הקבר שלה. זה דבר חשוב מאוד ואנשים לא מסוגלים להבין את זה. ההורים של ענבר לא מתפקדים בגלל כל זה.

עד היום העסקאות היו משתנות כל כמה ימים, ודיברו על זה שבעסקה הראשונה ישלבו גם חללים מאותה הקטגוריה. ואני קמתי לבוקר שממקסמים את החיים ולא מביאים את החללים. אני לא חולקת על כך שצריכים להביא את החיים, אני לא חולקת על כך. אבל אני חולקת על כך שהחללים יישארו לסוף העסקה, לשלב השלישי שמי יודע מתי הוא יצא לפועל ובכלל. עוד כמה שנים כנראה. ואין מודיעין על הנרצחים, אנחנו לא נמצא אותם ולא נוכל להעלות אתם. הם מתפוררים ואחרי תשעה חודשים אני לא יודעת מה נשאר מענבר, אני אומרת לך את האמת, זה מזעזע אותי. אני לא יודעת מה אני מביאה לארץ ישראל. אבל כל עוד אני עומדת על הרגליים, וכל עוד אני נושמת, אני אבוא לפה בשארית כוחותיי, ואני אלחם את המלחמה להחזיר את ענבר לקבר ישראל, כי זה חשוב לנו – חשוב לנו מאוד.

אני רק רוצה להגיד עוד משפט אחרון, תחשבו על זה, שאם אנחנו לא נביא חלק מהגופות אנחנו הולכים לבנות את עזה או לשקם את עזה על גופו של יהודים. היעלה על הדעת דבר כזה? אתה, כדתי, אתה מסכים שיקרה דבר כזה? זה מה שיקרה. הרי זה מה שיקרה, וזה הדבר הכי מזעזע. אני, חנה כהן, ואני נדרתי בפני ענבר, אני לא אנוח ולא אשקוט עד שענבר שלנו תחזור ותיטמן באדמת ארץ ישראל. תודה רבה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. צביקה מור, בבקשה.

צביקה מור:

שלום. אני לא יכול להסכים לעסקה, מכיוון שהעסקה המדוברת לא תחזיר את הבן שלי הביתה. אם העסקה הייתה כזאת שכולם חוזרים בפעם אחת, אז היה על מה לדבר, וגם אז היינו צריכים לדון במחיר הכבד שאזרחי ישראל הולכים לשלם עם שחרור של 900 מחבלים ובראשם מחבלים מאוד מאוד כבדים. וחס וחלילה, רציחות של יהודית שישתוללו פה אחרי שהם יגיעו אלינו לרחובות ולבתים.

בזמן שאנחנו מדברים כאן, 40,000 שוטרים, במירכאות, של הרשות הפלסטינית, שהתאמנו בפקיסטן, כולל קורס צניחה וכולל לוחמת טרור – לא ידענו ששוטרים עוברים קורס צניחה – מוכנים ליום פקודה להפוך עלינו קנים ולתקוף אותנו. ולבוא לכפר סבא, לכפר יונה ולבת חפר ולעשות לנו מה שעשו לנו בדרום.

רק אתמול הלוייה בנור שמש, ומשומה מסיבת עיתונאים של מחבלים עם נשק. עומדים מחבלים עם נשק במסיבת עיתונאים, ואיך מסוק לא עולה לאוויר ומעיף אותם לעזאזל.

אני לא יכול להסכים לעסקה הזאת, העסקה הזאת היא רעה ומאכזבת מאוד מאוד. אני מאוכזב מהממשלה שלי שאחרי תשעה חודשים זה מה שנותנים לנו, עסקה כזאת. חמאס לא ישחרר את כל החטופים, הוא תמיד ישמור לעצמו יהלומים, כדי להמשיך לאמלל אותנו, המשפחות, להמשיך לגרום פה לכאוס ברחובות, כי לנו החיים חשובים.

פרשת השבוע, פרשת חוקת, הכנעני מלך ערד מגיע ושובה שבי מבני ישראל, התורה לא מפרטת מה היה השבי. חז"ל אומרים שהוא שבה אישה אחת. מה הייתה התגובה: "ויידר ישראל נדר לה' ויאמר אם נתן תיתן את העם הזה בידי והחרמתי את עריהם"; כל הרכוש הולך למשכן ולא לכיס הפרטי. יוצאים למלחמה, מכניעים את הכנעני מלך ערד וצבאו ומשיבים את האישה הביתה.

מדוע לצאת למלחמה ולא לעשות משא ומתן? אתה רוצה להציל את אותה אישה, ואתה גורם פה להתנגשות בין מצבא ישראל וצבא הכנעני, מלך ערד. במלחמה בדרכו של עולם יש הרוגים, ואז בסוף במניין הסופי יהיו לך יותר מתים ואז מה הרווחת? רצית להציל את אותה האישה ובסוף יש לך יותר הרוגים. אז למה עשו ככה? תשובה, כי כשחוטפים לך, הם לא התכוונו לחטוף את אותה אישה, נגיד שקוראים לה שושנה. הם לא התכוונו לחטוף את אותה שושנה, הם התכוונו לבדוק אם אנחנו עדיין חיים. אם לנו יש את האחריות ואת הערבות ההדדית אחד כלפי השני. וזה מה שהוכחנו, יצאנו למחמה גם במחיר שיהרגו חיילים, והשבנו את אותה אישה למחנה ישראל. ואז כולם למדו שאנחנו לא מוותרים.

לא יכול להיות שאחרי מה שהחמאס עשה לנו בשמחת תורה עוד נשלם לו עדי לקבל את היקירים שלנו – זה פשוט טירוף, טירוף. איזו ירושה אנחנו משאירים לילדים שלנו, גם הנכדים שלנו יצטרכו להתעסק פה עם חטיפות? אומרים שכל אזרח ישראלי יידע שאם הוא ייחטף מדינת ישראל תעשה הכול כדי להחזיר אותו. אני רוצה להגיד משהו אחר, אני רוצה להגיד שלא יהיו יותר חטופים. אני רוצה שאיתן, הבן שלי, יהיה החטוף האחרון – אין יותר חטופים במדינת ישראל. לי אכפת מהחיים שלכם גם, מהחיים של הילדים שלכם. אז מה זה הטירוף הזה? במקום להתעסק עם תשלום לאויב, אולי נתחיל להתעסק עם גביית מחיר מהאויב? והיום המחיר שגובים הוא לא מספיק. אפשר עדיין לשנות את התמונה, אפשר לשנות את הכיוון ולגבות מחיר הרבה יותר כבד, לא רק בעזה, גם ביהודה ושומרון ובכל מקום. זאת הדרישה שלי ממשלת ישראל, תודה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. אחיה אליהו.

אחיה אליהו:

שלום, אני חבר טוב של איתן מור שנחטף מהנובה. לפני כמעט חודשיים היינו בפעילות באזור נוסעירא, ואני מתעורר באמצע הלילה ומסתכל מהחלון ורואה מאות משאיות סיוע שעוברות לחמאס ולעזתים. אני רוצה להגיד משהו על אותם עזתים תמימים, חפים מפשע, עאלק, כפי שמציירים אותם, ואני יודע שכל לוחם שהיה בעזה יעיד על מה שאני אומר עכשיו. ב-99% מהבתים שכבשנו בעזה, שהם כמובן של אזרחים חפים מפשע, כפי שמציירים אותם, מצאנו נשק, תחמושת, דגלי חמאס או גא"פ. אז אם 99% מאותם אזרחים עזתים הם טרוריסטים, המלחמה היא לא רק נגד חמאס, המלחמה היא נגד עזה, נקודה.

ויש משפט שחבר טוב שלי אליקים שלמה לימן, השם יקום דמו, שנרצח בנובה, היה אומר הרבה. זה גם היה הסטטוס שלו בוואטסאפ המון שנים, "המרחם על אכזרים סופו להתאכזר על רחמנים". כל זמן שאתם מרחמים על העזתים הטרוריסטים, אתם מתאכזרים ישירות לאחים שלנו שחטופים שם בידיהם. תודה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. עקיבא שטמלר, בבקשה.

עקיבא שטמלר:

שלום, אני נלחם כבר 276 ימים מול ארגוני הטרור בכל החזיתות. מהצפון כשהתחלתי ב-7 באוקטובר, דרך עזה, פשיטות על זיתון ונכון להיום בכרמי צור ובכפרים עוינים מלאים בטרוריסטים בבית אומר ובחלחול. אני חייב לציין שגם ביחידות המאוד איכותיות של צה"ל במילואים, שזאת חטיבת כרמלי, גדוד 23 אפרת, שהיא יחידת האם שלי, יש מחסור בדברים הכי בסיסיים, על מנת לבצע את המשימה ולחזור בשלום. אם זה קשרים עד רמת המ"כ שיכולים להעביר את הידע איפה הכוחות נמצאים, איזה פקודות צריך לתת, איפה לא לירות ואיפה הג"ג. הדברים האלה, הכי בסיסיים, חסרים.

בכל מחלקה יש שני קשרים, סמל ומ"מ. זה צריך להיות חמש קשרים, שלוש כיתות, סמל סוגר כוח ומ"מ בחוד. לא ייתכן שיהיו דו"צים כי לא יודעים איפה הכוחות נמצאים, כי הכספים הולכים למקומות לא רלוונטיים. או כוונות השלכה בסיסיות ללוחם 07, שלוש שנים שירות סדיר, 14 שנים במילואים, אני צריך להסתכן בחקירה בגלל שיריתי בראש לילד בן 14 שזרק אבנים בטעות, כי היו לי כוונות ברזל. מה לעשות? אני לא יכול להיכנס בין כוונות כמו שצריך, אני צריך לירות ולהוריד את האיום. לפני שהאבן תפגע בלוחם בראש ותהרוג אותו. ואז אני צריך להגיד למה לא יריתי ברגל ויריתי בראש. ועוד מלא סיטואציות אחרות יותר גרועות מול מחבלים חמושים. מה אתה עושה בסיטואציה כזאת? איך אתה מגיב מהר?

אפוד קרמי שאמור להגן על החייל, ש-30 שנה לא החליפו אותו. אני לא אגיד שלא היה שינוי, אבל השינוי כל כך קטן. תשעה חודשים אמרו שישו בין הסדיר למילואים, זה מה שצריך לעשות. צריך למנות ועדה כזאת מחוץ לצבא, שתראה ותיקח את הנתונים של הסדיר, ותראה מה יש ביחידה סדירה, כי הם באמת מצוידים כמו שצריך ולהשוות אותם למילואים. ולראות שלמילואים יש בדיוק אותו דבר, כמו למשל מדים טקטיים, כדי שיהיה הרבה יותר נוח.

לא התקלחתי 19 יום כשנלחמתי, זה טינופת, כן. אבל אתה עושה את זה למען השליחות. אתה רוצה להרגיש שאתה הילד והצבא הוא האבא, אני רוצה להרגיש שאבא שלי דואג לי. ואם אבא שלי לא דואג לי, אני יכול להגיד לך, שאנשים נשברים, מילואימניקים נשברים. אנשים עם אידיאולוגיה שאין דברים כאלה. כדי שלא יפשטו מגוש עציון עליכם או מכל נקודה אחרת מיהודה ושומרון, ויבואו לכאן. משמר הכנסת לא יגנו עליכם, יבואו לפה מאות ואלפי מחבלים, הם לא יגנו עליכם. מי שמגן עליכם הם חיילי צה"ל. ולא צריך רק את הכלים של לעשות את המשימה אלא גם את הכלים וההרגשה שירימו את רוח הלחימה. אומרים שמה שהכי חשוב בלחימה היא הרוח. תודה רבה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. שלי שם טוב.

שלי שם טוב:

אני אימא של עומר שם טוב, שחטוף בעזה כבר 276 ימים, שהם 389,000 דקות. אני שומעת את צביקה היקר, ואני שומעת את החיילים הגיבורים האלה ואני שואלת את עצמי מה? מה עוד צריך להיות? מה עוד לא למדנו? איך זה יכול להיות שהם עדיין שם? צביקה, שרואה את הדרך אחרת ממני, אבל תשעה חודשים אנחנו עושים את אותו הדבר ולא קורה כלום. אולי כדאי לשנות, ושהאבא והאימא שלנו שהם אלה שיושבים פה ייקחו אחריות על מה שנעשה ויעשו לזה סוף.

קשה לי כשמדברים על עסקה ועל מחיר, כי איך זה יכול להיות שלבן שלי יש מחיר? לבן שלי אין מחיר ולא לכל שאר החטופים, החיים והמתים. והגיע הזמן שאחרי תשעה חודשים נגיד די, ונחזיר אותם הביתה. את החיים לשיקום ואת המתים לקבורה. וכן, נעשה חישוב מסלול מחדש, כשבאמת נוכל להגן, אתם האבא והאימא שלנו, ושבעזרת החיילים הגיבורים שלנו יהיה להם את האמצעים ואת הכוח להגן על גבולות מדינת ישראל, מהדרום ועד לצפון, כדי שלכולנו יהיה עתיד טוב יותר פה. תודה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. רינת קינן, בבקשה.

רינת דקל קינן:

שלום, אני דודה של שגיא דקל חן שחי וחטוף בעזה. אני שומעת פה את האנשים ואני לא באה כאסטרטגית, אני לא באה מהמקום שיש לי עצות טובות אלא מהמקום שאני מתחננת ומבקשת, תחזירו אותם, את כולם עכשיו – תחזירו את כולם עכשיו. אין פה יותר מילים, זה מסתכם לשלושת המילים האלה.

לא שגיא, ולא הבן של צביקה, ולא עומר שם טוב נמצאים בעסקה הזאת, הם לא בעסקה הזאת כי הם בגיל של החיילים. אבל מבחינתי כל עסקה שתגיע עכשיו תקדם אותם בתור. זה כמו בשיר: "מי הבא בתור, ומי בתור הבא". כל עסקה תביא אותם למקום היותר טוב בשביל לחזור הביתה. ברור שהיינו רוצים שזאת תהיה עסקה שכולם יחזרו בה עכשיו, אבל מה שייתנו אנחנו נקבל ונאהב את כול מי שיחזור ונחכה לבאים בתור – וזה יקרה עכשיו. תודה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. שמעון אור, בבקשה.

שמעון אור:

אני דוד של אבינתן אור, ירון הוא אחי התאום, האבא. דיצה היא גיטתי. לצערי, אני פה בלי סוף ואני פוגש את כל המשפחות עוד פעם ועוד פעם. אנחנו יושבים פה ודנים על כן עסקה או לא עסקה. יש כאלה שמצדדים ויש כאלה שטוענים שהעסקה הזאת לא מתאימה. אנחנו יודעים מאיפה הגיעה כל הסאגה הזאת שכולנו מדברים על העסקה כן או לא, זה הגיע כי החמאס ציץ ציוץ שהוא מוכן למתווה של בידן. מי שיוודע שהציוץ הזה הוא כלום, הוא ראש הממשלה. הוא יודע בדיוק מה ההצעה, הוא יודע בדיוק.

מי שמסתכל בעיתונות הלבנונית שלא מספרת רק את מה שאנחנו רוצים, אלא מספרת את מה שהם רוצים, יודע ששום דבר לא השתנה. במקום סיום המלחמה מדברים על הפסקת אש שאין לה גבולות. אותו הדבר בדיוק. ראש הממשלה יודע את זה, הוא יודע שהחמאס לא מוותר על החזרת העזתים מדרום לצפון. הוא יודע שהם לא מסכימים ומחייבים את הוצאת צה"ל לגמרי מהרצועה, כדי להמשיך בעסקה, הוא יודע את כל זה. ובכל אופן הוא שולח שליחים למשא ומתן, כדי לרצות.

המילה לרצות היא מילה שנמאסה עליי, נמאסה עלינו. הלרצות הזה הורג אותנו, הורג את משפחות החטופים שמתחילים להתווכח אחד עם השני. כן עסקה או לא עסקה, אבל הוא יודע שלא תהיה עסקה, הוא יודע שהם לא יקיימו את העסקה ושהיא לא תתבצע, כי המטרות הן הפוכות.

אני פונה שוב פעם לראש הממשלה, אולי מכיוון אחר של יהודה, אבל מאותה אחריות. אתה יודע שלא תהיה עסקה, אתה יודע שההצעה לא השתנתה בכלום. תקום ותנהיג את מדינת ישראל. תגיד לאזרחי מדינת ישראל, להורים ולילדים, אני שולח משלחת כי אין לי למה לשלוח משלחת. כי אין לי למה, אני מצטער. אבל מצד שני, קח משילות על עזה, קח משילות על עזה. לפחות שנה וחצי כדי שהעזתים יבינו, כמו אלה שהחזיקו את נועה ארגמני. שיבינו שאים להם למה להחזיק את החטופים, כי הם מחזיקים פצצת זמן ביד שלהם. אבל מה אתה עושה, אתה שלח משלחות כדי לרצות, ובמקום לרצות זה רוצח את החטופים – זה רוצח את החטופים.

המרוויח היחיד משליחת המשלחת הזאת עכשיו הוא רק החמאס. העזתים מבינים, החמאס יהיה ביום שאחרי, הינה, מחזרים אחריהם. אתה הורג את המשפחות ואת היקירים. ואני אומר לך ראש הממשלה, גם מהצד הימני, אם לא תיקח מנהיגות ותגיד את האמת לאזרחים ולאנשים תגיד את האמת. החטופים ייהרגו, תגיד את האמת. החטופים ייהרגו ואתה תהיה אשם בזה. אתה יכול לעצור את זה, כי יש אלטרנטיבה, יש איך להחזיר את החטופים לא במבצע צבאי, לסגור את הנושא של המשילות, כדי שהעזתים יבינו. אין עתיד לחמאס ביום שאחרי, ולכן אין לו למה להחזיק את החטופים.

אבל אתה מפחד, אתה מפחד לעשות דברים מנהיגותיים, ואתה עושה דברים פוליטיים. התנהגויות פוליטיות לא עוזרות בעת מלחמה. אם לא תעשה את זה, אנחנו נעמוד מולך. נמאס לנו כבר, שבכל פעם שיש איזשהו ציוץ, אנחנו מתווכחים בינינו ואתה גורם לוויכוח הזה. אתם בקואליציה, אתם אולי שקטים

אבל תגידו לו את הדברים האלה. הוא חושב שהוא עוזר לעצמו? הוא קובר את עצמו ואתנו יחד איתו. תודה רבה.

היו"ר משה גפני :

תודה רבה. הפסקה שתי דקות.

(הישיבה נפסקה בשעה 12:38 ונתחדשה בשעה 12:40).

היו"ר משה גפני :

הצעה לדיון מהיר בנושא: "פיצוי חקלאים מיישובי הצפון שהצבא השתמש באדמותיהם", של חבר הכנסת מיכאל מרדכי ביטון, אתה הראשון, בבקשה.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי) :

היושב-ראש, תודה שאתה עושה דיון על הנושא הזה, בפתח הדברים אני מבקש ממך עוד דיון נוסף, על מסעדות שנסגרות כי לא כללו אותן. יש מסעדה ברמת הגולן שנסגרה עם 40 עובדים.

היו"ר משה גפני :

מחר יש פה דין על נושא הפיצויים של הצפון.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי) :

נכון, שים את הדבר הזה. מסעדה בכפר נחום סביב הכנרת, חטפה אתמול טילים והיא לא מקבלת. לא הגיוני, התיירות נפגעה והמסעדות הן תיירות. ובכלל עסק שנפגע במלחמה, צריך לקבל.

היו"ר משה גפני :

כן, כן.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי) :

היושב-ראש, פנו אלינו חקלאים שהצבא נאלץ, מטבע הדברים, לעשות שימוש באדמות שלהם. אבל לא עשו נוהל מסודר ויפה שבו באו לחקלאי, בדקו ברשות מקרקעי ישראל או במשרד החקלאות לאיזה חלקה הם נכנסו, והודיעו לו שסוללת התותחים תהיה פה, שיהיו פה עבודות עפר, ובתאריך מסוים נפצה אותו ומקדמות. יש פה מקרים מזעזעים, שנכנסים לחקלאי, הכשירו לו שטח והרסו לו את כל השטח. כתב על זה יאיר קראוס, ואנחנו קיבלנו את הפנייה הזאת של חיים גמליאל. אבל זה גם הסיפור של עשרות חקלאים שפשוט נכנסו אליהם ולא נתנו להם תשובות.

היו"ר משה גפני :

הם לא מפצים אותם?

נאור שירי (יש עתיד) :

לא.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי) :

אין שיטה ואין תשובות יפות ומסודרות. הוא פונה לחייל בשטח והוא אומר לו, אל תדאג, פיקוד צפון ידברו איתך. פיקוד צפון אומרים, זה לא אנחנו זה משרד הביטחון. משרד הביטחון אומר, לא, חכה זה רשות המיסים. האדמה הזאת היא קניין של בן אדם. נאלצנו לשים שם כוחות, עבודות עפר, להקים בסיס, הכל בסדר. כשאנחנו נכנסים לבית של מישור, הרי הצבא נכנס לבתים ביישובים, הוא חותם ומתחייב לפצות. הוא סוגר את זה מול הקיבוץ ועם המושב. פה מטבע הדברים יש מלחמה, אז נכנסים.

קחו את הבעלים של הקרקע ותסבירו לו את מסלול הפיצויים. אל תגידו לו בסוף המלחמה תקבל, הוא לא יכול לעבוד על האדמה השנה. הוא באובדן הכנסות השנה, הוא לא יכול להיכנס לשטחים. תגידו לו, קח מקדמה. הדבר הזה הוא נחלת רבים. והביא את זה לידי ביטוי יאיר קראוס ב-Ynet ואני מצדיע לו ככתב בצפון שמציף את הנושאים. אנחנו רוצים תשובות למקרים הספציפיים שעלו בכתבה לאותם מקרים שהגיעו אלינו מה הנוהל? מה השיטה? כניסה, פיצוי ומה המסלול, ומקדמות למי שהפסיד הכנסה בגין כניסת צבא לשטח החקלאי.

היו"ר משה גפני:

אוקיי. תודה רבה. תת אלוף אלון פרידמן. מיכאל, אנחנו לא נוהגים להעלות אנשים בזום, אבל אתה ביקשת ומדובר בתת אלוף שנמצא שם בשטח, ולכן ביקשתי שהוא יעלה בזום. תת אלוף אלון פרידמן, שמעת את הדברים?

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

הוא לא שומע אותנו.

ששון ששי גואטה (הליכוד):

הוא היה המח"ט שלי.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

גולנצ'יק, אני חושב.

היו"ר משה גפני:

למה הוא לא שומע?

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

זה לא עוזר, זאת בעיה. הלאה נדלג עליו. מה שחשוב הם רשות המיסים ומשרד הביטחון. שיגידו מה השיטה ואיפה החסמים.

היו"ר משה גפני:

הוא בפקוד העורף.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

הוא רמ"ט פיקוד צפון, אני חושב.

ששון ששי גואטה (הליכוד):

הוא רמ"ט פיקוד צפון, החזירו אותו למילואים.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

הוא גם אחראי על העורף בפקוד.

היו"ר משה גפני:

מישהו יכול להתקשר אליו כדי להגיד לו שיתחיל להקשיב לנו.

נאור שירי (יש עתיד):

אני מבטיח לך - - -

היו"ר משה גפני :

מה?

נאור שירי (יש עתיד) :

עזוב, אני מפחד לדבר היום.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי) :

למה אתה פוחד?

ששון ששי גואטה (הליכוד) :

למה? הרב גפני, למה נאור ככה?

היו"ר משה גפני :

יש לו בעיה עם המצב רוח, אבל זה יעלה חזרה.

נאור שירי (יש עתיד) :

נכון.

ששון ששי גואטה (הליכוד) :

אולי הוא צריך חיבוק?

היו"ר משה גפני :

יכול להיות שהוא צריך חיבוק, אני לא אמרתי שלא.

נאור שירי (יש עתיד) :

אתה רוצה לחבק אותי עכשיו?

היו"ר משה גפני :

לא. נו? מה איתו?

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי) :

בוא נשאל קודם את רשות המיסים.

היו"ר משה גפני :

לפני שאני שואל את משרד האוצר, דווקא חשוב שהוא יגיד את הדברים.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי) :

בוא נראה אם יש נוהל.

היו"ר משה גפני :

משרד האוצר, אוראל פיין, רגע, העובדות נכונות? נכנסים לשטחים חקלאיים?

אוראל פיין:

אני אסביר. לא עקרונית אלא ככה נקבע, כל חקלאי שהשטח שלו ניזוק כתוצאה ממאורעות המלחמה, זכאי לפיצוי מלא במסגרת מסלולי הפיצויים של קרן מס רכוש. נבהיר שזה המצב וזה גם מה שאמור להיות, וזה גם מה שיהיה.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

השטח ניזוק, אתה מדבר על שטח פיזי לתשתיות או לאדמה.

אוראל פיין:

גם נזק ישיר וגם נזק עקיף.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

לא. אבל אם הוא עכשיו בעקבות הכניסה מושבת והוא לא יכול לעבוד? ואיזה מענה יש לו השנה? כי עברה שנה.

אוראל פיין:

ידידי כאן מרשות המיסים יסביר את הדברים בצורה יותר מפורטת.

היו"ר משה גפני:

רשות המיסים, בבקשה. שם ותפקיד.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

שנייה, שאלה אחרונה, בהתחלה, בחודש הראשון, כשנכנסו לשטחים חקלאיים, האם זה הגיוני שאפילו לא דיברו עם האנשים? מאותו רגע יודעים למי שייכת כל חלקה. לא הייתה פעולה יזמית.

היו"ר משה גפני:

בוא, נשמע, מיכאל, נראה אם נשארים שאלות. כן, בבקשה. שם ותפקיד.

אורן זלקינד:

אני מקרן הפיצויים מס רכוש. כמו שאמר ידידי אנחנו מפצים את החקלאים על כל הנזקים שצה"ל מבצע.

היו"ר משה גפני:

אנחנו דנים על זה כל הזמן ללא הספקה. אם אתה יכול להגיד לנו בדיוק מה שה נקרא שאדם ניזוק? אדם גר בצפון, נכנסו טנקים לשטח שהוא מעבד אותו חקלאית ומוכר את התוצרת שלו, הוא לא יכול לעשות שום דבר בגלל שיש שם מה שהצבא הכניס, טנקים או נגמ"שים, מה קורה עם האדם שנפגע לחלוטין ולא יכול לעשות כלום?

היו"ר משה גפני:

נו, עכשיו?

נאור שירי (יש עתיד):

למה אתה כועס עליו?

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

אלון פרידמן, אתה שומע אותנו?

אלון פרידמן:

שומע מצוין, סליחה, לא הצלחתי לענות.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

ככה גולנצ'יקים מתעלמים מהכנסת?

אלון פרידמן:

בעיה בלחיצה על ה-mute.

היו"ר משה גפני:

ברשותך, הבמה לרשותך באופן חריג, בבקשה.

אלון פרידמן:

בוקר טוב לכולם, ותודה רבה. אני פה בראש ובראשונה לטפל באזרחים שלנו ובתושבים וכמובן לייצג את פיקוד הצפון במה שאנחנו עושים. אני רוצה לחלק את האתגר לארבעה חלקים. אחד, כל המרחב של ה-2-0 קילומטר, פחות או יותר או 2.5 קילומטר. מרחב היישובים המפונים שבהם יש פעילות צבאית יחסית מאוד אינטנסיבית. בדיאלוג שאנחנו נהלנו כבר מראשית המלחמה, כולל עם אנשי משרד האוצר, היה ברור וידוע שהיישובים המפונים מקבלים פיצויים גם לנזקים שנגרמים למרחבים החקלאיים, כחלק מהעובדה שהם מפונים. הגם שכך, לכל כוח שאנחנו מכניסים לשטח ומחנים אותו בתוך השטח, אנחנו מגדירים את השטח כשטח צבאי סגור. אנחנו יודעים את השטח שהוא מתוחם.

החלק השני, הוא העומק של כל הדבר הזה. זה כל השטחים שנמצאים מדרום לאותו קו ששרטטתי ואחורה עד קו ה-9-10 קילומטר, מרחב קו העימות וברמת הגולן מרחב הגולן. לכל שטח כזה שאנחנו מכניסים אליו סוללת כיפת ברזל, סוללת ארטילריה, כוח טנקים שחונה – אנחנו מגדירים אותו כשטח צבאי סגור. מקרים חריגים בהם אנחנו רואים שזה מתמשך לאורך זמן, ושנחנו רוצים לעשות פעילות הקמה יותר מאשר רק החניית הכוח במרחב, אנחנו אפילו הולכים עד כדי ועדת הולמ"בים, על מנת שהכול יהיה מתוקף בצורה מסודרת.

שני הדברים האלה מנוהלים אצלנו בצורה מאוד מאוד עקבית ושיטתית, ואנחנו פחות או יותר שולטים במרבית השטחים האלה.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

האם יש לכם נוהל אחרי תשעה חודשים, שפונים אל הבעלים של הקרקע החקלאית שנכנסתם אליה, ומסבירים לו מה התוכנית ומה עושים? ואיך הוא יקבל פיצויים? האם אתם קודם נכנסים או שאתם נמצא בשטחים חקלאיים כשהוא לא יזם קשר עם הבעלים של האדמה הזאת?

אלון פרידמן:

אני רוצה להגיד, שככל שאני יודע התשובה היא לא. יתרה מזאת, אנחנו גם באופן ישיר וגם באמצעות מינהלת אופק צפוני, נמצאים בשיתוף פעולה מאוד אדוק עם רשות המיסים, עם אנשי מס רכוש – החלק החקלאי שלו, סלחו לי, שאני לא זוכר את ההגדרה המדויקת שלו – יזמנו מספר פעמים פגישות זום ופגישות עם כל החקלאים שרצו לעלות ולהצטרף, עם ראשי הוועדים של היישובים, דרך המועצות האזוריות והמקומיות, על מנת להסביר לכולם מה המנגנון שדרכו הם יכולים לפנות ולקבל פיצוי לנזק.

בכך מקום שיש חקלאי שמגיע אלינו ולא משנה באיזו דרך, ואומר שגרמנו לו לנזק ומשומה יש איזושהי בעיה או ויכוח, אחד מהאנשים שלי מגיע פיזית לשטח עם אותו בעל קרקע ועם אותו חקלאי. אנחנו בודקים את העניין, ודרך מינהלת אופק צפוני מגישים את עמדתנו. היו לי שורה של חקלאים כאלה, ואנחנו משתדלים לתת לכל אחד מענה אישי, מדויק ככל שנדרש.

היו"ר משה גפני:

מ-9 קילומטר ואילך?

אלון פרידמן:

מ-9 קילומטר ואחורה השטח לא נמצא באחריות פיקוד הצפון. אם פיקוד הצפון פורס בו כוחות קרקעיים, ואני אומר אם פיקוד הצפון והיו כאלה, אנחנו מוציאים על המקום הזה שטח צבאי סגור. היו כמה מקרים כאלה בתחילת המלחמה באזור של בית ג'ן, באזור של קריית מוצקין, באזור כיס רסמייה ובאזור של יסוד המעלה. מדרום ל-9 קילומטר, מדרום לקו העימות השטח נמצא באחריות פיקוד העורף, ולכן אם זה ורמים אחרים שאינם גורמי פיקוד צפון, הם בדרך כלל עובדים דרך פיקוד העורף לגבי הטיפול בזה. אני לא מכיר הרבה אירועים כאלה, אבל עוד הפעם, יכול להיות שיש ואני לא מודע להם.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

אלון, לא קיבלתי תשובה על המצב של עכשיו, אחרי שעברו תשעה חודשים ואתם עדיין שוהים באדמה של מישור. האם יזמתם שיחה או פגישה עם הבעלים של הקרקע, כדי להסביר לו את הנוהל? או מחכים שהוא יחפש אתכם וימצא אתכם? אם הוא ימצא אתכם.

אלון פרידמן:

לא. כל בעלי הקרקעות שאנחנו נמצאים בשטחים שלהם יודעים ומכירים. אנחנו בשיח קבוע איתם. חלקם מבקשים שנוז, חלקם שואלים על הפיצויים, עם חלקם אנחנו במשא ומתן כזה או אחר. הם יודעים אם יש לנו תוכניות לדלג מהשטח, ככל שאנחנו יכולים לפרט מול הצרכים המבצעיים שלנו. אני לא מכיר חקלאי שלא נמצא איתנו בקשר.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

הינה, תשמע. אחד בשם משה דדוש, ממעלה יוסף. הוא בן 62, גדודי שריון והנדסה נכנסו לו לקרקע. פינו את השטח והוציאו מאות משאיות של אדמה, הכוחות הרסו את הגדר. הוא כותב: משה, כבר קיבל הצעות מחיר להחזרת הקרקע לקדמותה, אך השלט "שטח צבאי" עדיין תלוי, אסור לו להיכנס ועד היום לא יצרו קשר עם משה. הוא לא קיבל פיצוי על דבר, השטח לא סודר למרות שהכוחות יצאו משם. אם השיטה עובדת, לא היינו מקבלים פניות כאלה.

אלון פרידמן:

הפנייה היא לא אליי. עובדתית כשהוא יודע הכול כולל שיש לו שטח צבאי סגור על השטח.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

אבל אין לו עם מי לדבר.

היו"ר משה גפני:

אתה אומר שאין דבר כזה שחקלאי לא נמצא איתכם בקשר. הוא מביא מקרה עם שם וכתובת.

אלון פרידמן:

המקרה הוא לא אליי, עובדה שהוא בקשר, עובדה שיש לו ביד את כל המסמכים.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

איזה מסמכים? אין לו כלום. אין לו כלום.

אלון פרידמן:

מי שלא מטפל בזה כראוי, יענה על זה אדון רשות המיסים, מדוע האיש הזה לא קיבל עדיין פיצוי.

משה סעדה (הליכוד):

הוא קורא מכתבה, הוא קורא מכתבה.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

זאת העדות שלו אליי מאתמול.

אלון פרידמן:

אני מבין, אבל הוא לא אומר שהוא לא בקשר עם אנשי הצבא. הוא אומר שהוא לא קיבל פיצוי.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

הוא אומר, לא יצרו איתי קשר. אף אחד, לא צבא ולא כלום. הוא בא לשטח ושואל את האנשים שאומרים לו שהם פה. למוחרת הם נעלמים, אין לו עם מי לדבר והשלט שטח צבאי סגור בתוקף – יש שלט.

היו"ר משה גפני:

אוקיי, הנושא ברור. תודה, תודה. נאור.

נאור שירי (יש עתיד):

בכמה מינהלת אופק צפוני תוקצבה, וכמה מתוך זה הולך לפיצוי? אגב, אנחנו מדברים על חקלאות וזה נושא מאוד חשוב, אבל יש גם המון המון מבני ציבור. אני אתן דוגמה, דיברתי על מרכז קנדה שהייתי בו – חורבות. בסדר? הפלוגות שמתחלפות שם, בואו נגיד שסדר וניקיון זה לא התחום שלהם. כמה תוקצב אופק צפוני?

היו"ר משה גפני:

אתם יודעים לתת תשובה? אגף התקציבים.

אוראל פיין:

אני אתן עוד כמה דקות תשובה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה, אלון, תכף נחזור אליך. אני מבקש תשובות, אורן זלקינד.

אורן זלקינד:

קודם כול, בפשטות אני אספר שאנחנו מפצים את החקלאים על כל נזקי הקרקע שנגרמים על ידי צבא הגנה לישראל במסגרת הלחימה. הפיצוי באחריותנו. אנחנו מחלקים את הפיצוי.

משה סעדה (הליכוד):

באיזה אופן?

אורן זלקינד:

אני אסביר, אני אסביר, ואם תרצה אני אבדוק את אותו אדם ספציפי, וקרוב לוודאי שהוא קיבל מאיתנו פיצוי במסגרות שונות, אני אפרט.

קודם כול, במסגרת הפיצוי הישיר, ברגע שניתן להיכנס לקרקע אנחנו מגיעים ואומדים את הנזקים. יש לנו יועצים חיצוניים לצורך זה, אנחנו מכירים מדרגים של נזקים. אני יכול להעלות אתכם בהרבה פרטים מקצועיים אם אתם רוצים. נעזרנו במומחי חוץ, גם במלחמות קודמות אנחנו למודי ניסיון, למשל אחרי צוק איתן.

היו"ר משה גפני:

במה נעזרתם במומחים? לי יש קרקע באזור הצפון, הצבא נכנס לשם ואמר שהם צריכים את הקרקע לצורך לחימה. מאז עברו חודשים ארוכים, נתתי לכם חשבון על כמה הרווחתי במשך כל השנים והראיתי שהשנה אני לא יכול להרוויח כלום, בגלל שנכנסו ולקחו ממני את הקרקע.

אורן זלקינד:

מה שאתה הכנסת הוא הנושא של הנזק העקיף. כל החקלאים בצפון ובדרום מקבלים מאיתנו כל חודשיים פיצוי. אנחנו קוראים לזה מקדמות בגין כל הנזקים העקיפים שיש להם בחלקות. הנזקים העקיפים מקורם או באי-קטיף של תפוחים שלא יכלו לקטוף, או מקורם באי-קטיף מאחר והמטע נהרס על ידי צבא הגנה לישראל או כל נזק עקיף שיש לו. כרגע מאחר והאירוע מתגלגל אנחנו נמצאים מול כל חקלאי העוטף והצפון במסגרת של מקדמות בגין הנזקים העקיפים שנגרמו. זה כולל גם אם שטח או מטע שנהרס ושאי-אפשר לקטוף ממנו – אנחנו מפצים אותם באופן מלא.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

במקרה הזה אם הוא יודע כמה יעלה השיקום, הוא צריך את הכסף.

אורן זלקינד:

לעניין השיקום חילקנו למדרגים של הידוק, זיעום, מחפורות וכל סוג דריסה, זה במסגרת הנזק הישיר. ברגע שאנחנו יכולים להיכנס, אנחנו עושים קודם כול עבודה במישור הרוחבי, יש לנו גם חוות דעת עוד מצוק איתן, אנחנו מומחים בעניין.

היו"ר משה גפני:

אבל אם אתם לא יכולים להיכנס אתם צריכים לתת לבן אדם מקדמה.

אורן זלקינד:

אנחנו נותנים, כל המקדמות במישור העקיף משולמות.

היו"ר משה גפני:

אפילו לבתים הם לא יכולים להיכנס.

אורן זלקינד:

המקדמות במישור העקיף נותנות מענה. חוץ מהטיפול הרוחבי אנחנו נותנים גם מענה אישי. אם יוצר איתי קשר חקלאי ואומר לי שהוא כרגע מוכן לשקם את הקרקע והוא רוצה מקדמה לנזק הישיר, לשיקום הקרקע. שיקום הקרקע כולל מספר פעולות חקלאיות וטיוב הקרקע בקומפוסט וכל מה שצריך. אנחנו על זה. כל חקלאי שמוכן ויש לו כבר אישור כניסה ורוצה לשפר את הקרקע חזרה, אנחנו מאפשרים את זה ונותנים לו ליווי אישי.

היו"ר משה גפני:

אם הכול טוב, למה יש תלונות?

אורן זלקינד:

מדובר באירוע ענק, תמיד פה ושם יש תלונות. אנחנו יכולים לבדוק את האדם הספציפי והוא יכול גם ליצור איתנו קשר וניתן לו מענה אישי ונתייחס לכל השאלות.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

אני רוצה להגיד משהו בשבח רשות המיסים, שהם מגיעים לשטח והם נמצאים איתי בסיורים. הם יודעים לעבוד ולהגיב. החוכמה היא לטפל בבעיות עקרוניות שהופכות לחוסר של מימוש זכויות או של

שיטה. להגיע לגבול ולקילומטר השני, חלק מהעובדים פוחדים וכולי וזה מובן, אבל מה שחשוב הוא שחקלאי ירגיש שיש שיטה בקשר איתו, שהוא לא צריך לרדוף אחרי האנשים.

אני מבקש שני דברים. אחד, נעביר לכם את כל המקרים גם של הכתב וגם מה שהגיע אלינו. אתם צריכים לעשות מפה, נניח שעל קו ה-2 קילומטר יש 2,000 חקלאים, ולראות עם מי דיברתם לפי הטבלה. לא לחכות ללחץ ולבקשה אלא להסתכל על זה כשיטה. משרד החקלאות צריך לעזור לכם, הצפון צריך לעזור לכם. הפיקוד שנכנס יודע איפה הכוחות, הוא יראה לכם איפה הכוחות שלו וזאת חלקה בבעלות ואתם לא תחכו לתלונות אלא תהיו פרואקטיביים מול המקרים האלה, זאת הבקשה.

אורן זלקינד:

לדוגמה קיימנו פגישות עם משרד החקלאות ועם מינהלת תקומה בדרום, ערכנו מיפוי של כל הנזקים שיש בדרום הארץ, שם התקדמנו קצת יותר מבחינת המיפוי. בשיתוף עם משרד החקלאות והחקלאים אנחנו על זה. זה תהליך אבל ככל שניתן להיכנס והחקלאים רוצים לשקם, אנחנו עושים את זה.

היו"ר משה גפני:

אוקיי, תודה. יש לך תשובה לנאור שירי, על כמה כסף מדובר?

אוראל פיין:

אין לי עדיין תשובה מלאה לשאלתו של חבר הכנסת. אני אגיד, שמינהלת אופק צפוני מתקצבת על ידי משרד הביטחון והיא עוברת דרך המנגנונים התקציביים של המשרד. אני עדיין מברר את זה מול הרפרנטית שאמונה על משרד הביטחון באגף. היא כרגע לא עונה לי אבל ברגע שהיא תענה אני אתן את התשובה, ואם לא ניתן תשובה בכתב לוועדה.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

הכסף למרכז קנדה מגיע מרשות המיסים, מקרן הפיצויים. לא מהמגן צפוני, להם אין כסף לפצות.

אורן זלקינד:

אני אחדד, הנזקים בגין נזקי קרקע הם מקרן הפיצויים.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

גם אם הנזק צבאי.

נאור שירי (יש עתיד):

גם אם הנזק הוא מג'יפ צבאי שהרס כביש?

אוראל פיין:

כן, כן.

אורן זלקינד:

כן, לגמרי.

נאור שירי (יש עתיד):

מוזר שאין לך את זה בשלוף.

אורן זלקינד:

הפיצוי הוא דרך התקציב של קרן הפיצויים.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

למגן צפוני אין כסף בכלל.

נאור שירי (יש עתיד):

אז מה זה עוזר?

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

למגן צפוני יש כסף לבנות ממ"דים, ביצוע ישיר של משרד הביטחון. להיות אנשי קשר של המשרד לבעיות אזרחיות, שהמשרד או הצבא או הביטחון פגעו בתשתיות. אבל הכסף והחזרת הכסף מגיעה מקרן הפיצויים של רשות המיסים. זה בכלל לא מעניין כמה כסף יש להם. רשות המיסים לא מוגבלת, לא באים ואומרים להם יש לכם רק מיליארד לתת, הם יתנו מה שצריך. האפקטיביות והמהירות, וזה הצד הטוב של רשות המיסים. הם הולכים ועובדים, באמת, הם היו איתי בבוקעתא בשבוע שעבר, חוטפים פגזים והולכים. הם היו איתי במטולה ובכול המקומות.

היו"ר משה גפני:

אוקיי.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

אבל האירוע הזה הוא אירוע עקרוני, של מפת החקלאים הנפגעים. פרואקטיביות יזמות, להגיע אליהם. ומהצבא לעשות מיפוי של מי שנפגע, ולהגיד לו, הינה היו אצלך, תהיה איתנו בקשר. שלא ירגישו שאין להם עם מי לדבר.

היו"ר משה גפני:

תודה, תודה רבה.

יוסי כמיסה:

אולי החקלאים יידברו?

היו"ר משה גפני:

בבקשה, יוסי כמיסה.

יוסי כמיסה:

אני גר במושב נטועה. שמענו כאן את הדיון. נפגשתי עם אורן במזכירות של היישוב. יש לי 40 דונם דובדבנים, 50 מטר מהגדר. אצלנו נהרג החקלאי אייל לוזן, במטע שלי נהרג חייל ונפצעו שלושה חיילי צה"ל. כלומר, מעל ל-70% מהשטח של נטועה, בסביבות 1,000 דונם, מוכרז כשטח צבאי סגור. אני באתי כציוני להתיישב בגליל, הייתי 17 שנים לוחם בימ"מ, גרתי בראשון לציון והיה לי הכי טוב בעולם. רציתי להקים התיישבות, הלכתי למושב נטועה והקמתי מטע של דובדבנים. השקעתי את כל כספי ואת כל הוני בהקמת בית קירור, בנטיעה של 40 דונם, למעלה ממיליון שקל עלה לי המטע.

מה-7 באוקטובר אין לי יכולת להיכנס למטע – אין לי. השטח שלי הוא שטח צבאי סגור, ביציאה מנטועה יש טנקים ולא נותנים לי להגיע למטע. עד היום לא השקתי את המטע שלי. אני מדבר עם רשות המיסים וגם עם צה"ל והם אומרים לי, תחכה עד שהמלחמה תיגמר. אמרתי להם מה יותר פשוט, תבדקו. הכי קל לבדוק את החקלאים שהשטח שלנו לא מעובד, תבקשו את בדיקות המים וככה תראו שלא השקנו את המטע, אפילו לא בליטר אחד של מים.

ישבתי עם אורן וביקשתי מאורן פיצוי, אמרתי לו שאנחנו רוצים פיצוי, מה אנחנו עושים? זה כבר היה לפני שלושה חודשים. והוא אמר לי, עוד לא סיימתם לקטוף את המטע של הדובדבנים, אני לא יכול לדון איתכם. אנחנו לא קטפנו אפילו דובדבן אחד, לא הגעתי למטע. אף אחד לא דיבר איתי, ניסינו עשרות

פעמים להגיע כדי לקבל פיצו ולא קיבלנו. קיבלתי 2,500 שקל פיצוי ממדינת ישראל מה-7 באוקטובר, אחרי חודש קיבלתי מכתב ממוסד האוצר, עליך להחזיר את הכסף בתוך שלושה חודשים.

היו"ר משה גפני:

למה?

יוסי כמיסה:

לא יודע, תבדקו פה. הינה יש לכם פה את אורן ויש לו מחשב, כמו שהוא יושב אצלי במזכירות של המושב, והוא אמר לי שהוא לא יכול לתת לי שום פיצוי. אני מוכן להתעמת איתו פה, שיוציא את המחשב שלו.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

למה? לא צריך להתעמת, אנחנו לא בענייני התעמתות. כמיסה, חכה, הבאת מקרה. הוא על הגבול, נפגע, 40 דונם, לא קטף, לא קיבל עד היום, מה הסיפור?

אורן זלקינד:

אני אתייחס. קודם כול, פגשתי את כמיסה בצפון. אנחנו עולים בצפון ומקימים עמדות של קרן הפיצויים בשטח, ונותנים מענה לכל חקלאי שמגיע, במקום ממש בודקים את התיק.

משה סעדה (הליכוד):

הוא לא קיבל.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

רגע, רגע.

אורן זלקינד:

ומאשרים. לכל מי שאנחנו יכולים לתת אנחנו נותנים על פי הבדיקות. יש לנו קריטריונים והקמנו עכשיו מתווים יחד עם משרד החקלאות, יושב פה נציג של משרד החקלאות, שלכל גידול יש לו כבר מתווה אוטומטי והם יכולים להגיש את זה, זה לא על רמת מקדמות אלא סוג של טיפול סופי. הוא מכניס את הנתונים של הגידול ומקבל את הפיצוי באופן אוטומטי.

יוסי כמיסה:

המסלול הוורוד.

ינון אזולאי (ש"ס):

במסלול האדום עשיתם את האופציה שעכשיו הוא יעצור את העסקה שלו ואתם משלמים, והוא יכול אחר כך להמשיך ולתבוע על עוד.

אורן זלקינד:

נכון, נכון, עד היום הוא מקבל מקדמות, עכשיו הקמנו את המתווים וכל אחד יכול להכניס את הגידול שלו והוא יקבל פיצוי בהתאם למתווה, אם הוא רוצה לעשות את זה.

בהתייחס למה שיוסי כמיסה אמר, רבים מחבריו קיבלנו, וקיבלו הרבה בפעילות השונות. אנחנו מפצים אנשים ברמת המקדמות בהתאם לפגיעה התזרימית שהייתה להם. אם אדם היה אמור לקטוף תפוחים בנובמבר-דצמבר והוא לא קטף, הוא מקבל מאיתנו פיצוי. אבל בן אדם שאמור לקטוף דובדבנים רק ביוני ועדיין לא הגיע ליוני, הפיצוי שלו יחכה ליוני. ביום שבו הוא אמור היה לקבל את ההכנסות שלו בשגרה, כך אנחנו נכנסים לנעליים ונותנים אותם מייד. זה מה שאומר כמיסה.

ינון אזולאי (ש"ס):

כמיסה, אצלך זה רק דובדבנים?

יוסי כמיסה:

אצלי זה דובדבן, יש לי 40 דונם דובדבנים. סיימתנו לקטוף.

ינון אזולאי (ש"ס):

הוא מעלה פה טענה שאם זה היה קטיף של תפוחים, אז הקטיף כבר היה והעונה הסתיימה. אנחנו יודעים שהעונה של הדובדבנים היא מאי-יוני, והוא אומר שאם תגיש עכשיו תקבל – ואז יודעים מה הנזק שלך, ולך זה יותר טוב – יש לך בעיה עם זה? אתה רואה בזה בעיה?

היו"ר משה גפני:

ינון, אני מציע ככה, זה עלה כבר קודם. יש מקרים ואתם מודים בעובדה הזאת, שיכולה להיות בעיה, אפילו שאתם עושים את הפעולות הנדרשות, יכול להיות אנשים או חקלאים שנפלים מתוך מתווה הפיצויים. אנחנו נעקוב אחרי כמיסה.

אורן זלקינד:

אבל זה חשוב המקרה של כמיסה. אני חייב לחדד את זה, אנחנו מסתכלים על ההכנסות שהיו לו בשנים קודמות באותה התקופה. במידה והוא לא נפגע ברמת ההכנסות, אנחנו מצמצים כרגע במישור של המקדמות. זה מה שהוצג לכמיסה בדיון.

נאור שירי (יש עתיד):

הפיצויים האלה זה רק ליישובים שפוננו או לכל חקלאי?

היו"ר משה גפני:

מה שאני אומר, אתה מגיש בקשה, יש לך דובדבנים.

יוסי כמיסה:

הגשתי.

ינון אזולאי (ש"ס):

מתי הגשתי?

יוסי כמיסה:

בדצמבר 2023.

ינון אזולאי (ש"ס):

הוא אומר לך שבדצמבר עדיין לא הייתה עונת הדובדבנים. עונת הדובדבנים היא במאי-יוני. אתה אומר שהסתכלת על המסלול האדום וככה אתה יודע את הנזק העתידי שיהיה לך. הוא אומר, אין בעיה, אני אשלם לך ולפי הנזק שאמרת זה בסדר. אבל את הכסף שלך אתה אמור לקבל רק ביולי, כי אם עכשיו היית מוכר את הסחורה היית מקבל את הכסף רק ביולי.

אורן זלקינד:

בדיוק.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

כמיסה, אנחנו נלווה אותך ואל תגיד להתעמת. אנחנו נפתור לך את זה.

ינון אזולאי (ש"ס):

אנחנו איתך.

יוסי כמיסה:

אני מעריך את אורן כעובד מדינה. היום המטע שלי מת, אין לי יכולת שיקום. אתם צריכים להבין שאם היום נגמרת המלחמה צריך להביא טרקטורים ולעקור את כל המטע, כי שמונה חודשים אני לא משקה. אין לי יכולת היום להגיע ולעבד את המטע – המטע שלי גמור.

ינון אזולאי (ש"ס):

כמיסה אם אני מבין אותך נכון, אתה אומר, עזוב את התשלום על הדובדבנים. הוא אומר, אני רוצה עכשיו לזרוע ולנטוע שוב, אבל אין לי אפשרות לנטוע.

אורן זלקינד:

לנטוע, אין לנו ויכוח.

משה סעדה (הליכוד):

לנטוע.

אורן זלקינד:

לכל החקלאים שנשרפו המטעים וגם לכמיסה שלא ישקע, יקבלו ליווי מלא ופיצוי מלא, גם על השינטוע וגם על ההקמה.

יוסי כמיסה:

אין לך יקב, כמיסה?

יוסי כמיסה:

גם.

ינון אזולאי (ש"ס):

אני יודע שיש יקב כמיסה, זאת הדלתא, לא?

היו"ר משה גפני:

אני רוצה לסכם את הדיון. קודם כול, אנחנו משבחים את רשות המיסים ואת כל מי שעוסק בעניין הזה.

אורן זלקינד:

תודה רבה.

יוסי כמיסה:

גם את אורן, הוא עושה עבודה נפלאה עם החקלאים.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

יפה, טוב שאמרת את זה.

צחי יצחק בן עיון:

תודה רבה, אדוני. אני יושב-ראש פורום 9, אנחנו מביאים את הסדר-יום של המשק המשפחתי ובמקרה הספציפי הזה. קודם כול, אני רוצה להודות לכם על הדיון, לך ולחבר הכנסת מיכאל ביטון.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

וינון אזולאי.

צחי יצחק בן עיון:

וינון אזולאי, כמובן.

ינון אזולאי (ש"ס):

דברים שמובנים מאליהם, לא צריך להגיד.

צחי יצחק בן עיון:

ינון אזולאי זה תמיד, זה תמיד.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

ומשה סולומון.

נאור שירי (יש עתיד):

איך אתם אוהבים תודות.

צחי יצחק בן עיון:

אני מודה לכולכם, ואני רוצה להביא את הקולות של החקלאים שנמצאים בגדר, ומה ההשלכות הכלכליות של הדבר הזה. הדגיש פה הנציג של מס רכוש, שחזר ואמר, שחלקה שניתן לבקר בה. כלומר, הסוגיות שכרגע עולות פה והדבר הכי מהותי היא חלקה שניתן לבקר בה. ואני רוצה לומר לך, אדוני, זה רוחבי. יש הבדל בין מבצע לחימתי של שבועיים שהגדר נפתחת ואחר כך אפשר לבוא ולסגור את הגדר. בינתיים, אגב, יש גם חיות בר שנכנסות והורסות את כל הגידולים. אפשר לחזור להשקות ולשקם. אבל עכשיו אנחנו נמצאים במלחמה של תשעה חודשים.

תושבי הגדר, זרעית, שתולה, נטועה, מתת, אני מדבר כרגע על המועצה האזורית מעלה יוסף, אבל גם על כל הקו הצפוני. דוב"ב, אביבים, מנרה וכולם, לא מתפרנסים ברמה הישירה בקשר לאובדן ההכנסות. כלומר, בנושא הזה של אובדן הכנסות, זה לא משנה אם הקטיפה הוא היום או מחר, כי אי-אפשר לקטוף יותר מהחלקות האלו. לכן, צריך לפצות את האנשים באופן מיידי. לעשות מתווה, אדוני, לישר קו ולהקל על האנשים שם שגם ככה כורעים תחת הנטל.

דבר שני, החלקות המעובדות, הן כבר לא חלקות, הן הפכו להיות אדמות טרשים, אדוני. אדמה שאי-אפשר לעשות בה כל שימוש. הגדר נהרסה, התשתית נהרסה, המחשוב של המטעים נהרס, העצים נהרסו וכל ההשקעה של העשר שנים או של החמש שנים, כל אחד בטווח של המטע שלו, הכול ירד לטמיון.

אדוני, אני דיברתי לפני הדיון עם חקלאים מזרעית, נטועה ושתולה במקרה הספציפי הזה. הם אומרים לי, צחי, לפחות שייטנו לנו איזשהו מסלול או משהו על החשבון. הרי ידוע כמה עולה קרקע דונם לעבד, ידוע כמה הרווח הפוטנציאלי מקרקע כזו או אחרת. אז לפחות לפצות אותנו על החשבון, רק כדי שיהיה איך לחיות בינתיים ולאכול. מדובר פה על אוכל ולא רק זה, מדובר פה על קרקעות שלמעשה קיבלו צו פינוי ללא פיצוי ממדינת ישראל. אני לא מדבר על השיקום שעדיין לא ניתן, אני לא מדבר על זה שלא ניתן להיכנס, יש פה סוגיה שאדוני צריך לטפל בה בדחיפות. תודה רבה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. אני אבקש תשובה מכם על מה שהוא אמר. ינון, בבקשה.

ינון אזולאי (ש"ס):

תודה רבה, אדוני. אני רק אחזק ואתן לכם דוגמה, אם נשרף שטח למשל, קק"ל אומר לך, שייקחו 20 שנים כדי לשקם אותו. כולם מאמינים שייקח 20 שנה עד שישוקם השטח. בן עיון וגם כמיסה אמרו, שכדי לשקם את השטח הזה אתה צריך לעבד אותו וכולי, הם עשו עבודה של שנים עד שהם הגיעו למצב שהם יכלו לנטוע בשטח. ברגע שאתה עלית עם כל הכלים הכבדים ההנדסיים האלה, עלית עם הטנקים וכולי והרסת את השטח, יהיה קשה לשקם אותו. אני לא מדבר על החזרה של החקלאים, אבל לצורך השיקום של השטח, וזה לא ייקח חצי שנה, צריך לקחת אנשים שישתכלו שנים קדימה, כי זה ייקח שנים קדימה לשקם את המקום הזה, כי כל עץ שגודל לוקח לו שנים. ואם הוא צריך להביא עצים חדשים, בשביל שהבוא יוכל למכור בשוק יש לו תקופה של שלוש שנים וחמש שנים, וזה תלוי איך כל אחד עושה את זה.

בסופו של דבר, ההסתכלות הבאה שלכם היא לא על עכשיו, מה אני נותן לו עכשיו בזכות ולא בחסד, על הימים האלה ועל השנה הזאת, אלא ההסתכלות הזאת צריכה להיות לאורך שנים קדימה, כדי שיוכלו לחזור ולהביא פרנסה שלהם. אנחנו רוצים שהם יישארו שם, כי בסופו של דבר מי שנשאר ושומר שם, הם החברה האלה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה. יש לכם תשובה על השאלה הזאת?

אורן זלקינד:

בוודאי, כל חקלאי זכאי לקבל מאיתנו את מלוא הפיצויים.

היו"ר משה גפני:

לא. אתה קודם אמרת שהיות שזאת לא תקופת הקטיפה של הדובדבנים, אבל אם המציאות היא שלא יעזור עכשיו שום דבר, צריך לפצות אותם, זה האוכל שלהם.

אורן זלקינד:

אנחנו מפצים אותם כרגע ברמה של מקדמות באופן מלא. כל אחד, כפי שדיווח לנו לרשות המיסים, מקבל מאיתנו כמעט באופן מלא. אנחנו הקמנו גם על זה מתווה עם משרד החקלאות, בחודשיים הראשונים הם קיבלו מחזור וחצי ואחר כך זה היה 0.8%. הכול בהתייחסות להוצאות הנחסכות שיש. כל חקלאי קיבל מאיתנו, אנחנו כבר אחרי שש או שבע פעימות. האנשים מגישים לי כבר בקשות למאי-יוני, וכל אחד בהתאם להכנסות שהיו לו מקבל ממני מקדמה כמעט מלאה, כך שאין להם מצוקה בשוטף.

לגבי ההקמה של המטע החדש, כפי שהוסבר, יש בהחלט שיטת פיצוי. אנחנו משלמים שנטוע. ועלות גידול המטע לכמה שנים קדימה, ופרי למספר שנים קדימה, עד שהמטע החדש מגיע ליבול מלא בחזרה. זה מה שמגיע ליישובי ספר, זה פיצוי מלא שמחזיר אותם למצב הקודם שלהם. המענה הוא מלא, אבל אם חברי רוצה להתחיל עכשיו את השיקום, אנחנו לא רוצים לעכב את השיקום, אנחנו רוצים להקטין ככל שניתן את הנזקים העקיפים. כך שכל חקלאי שיכול להיכנס עכשיו לשטח ולהתחיל את השנטוע, אנחנו נותנים לו ליווי מלא. גם על עלויות השנטוע וגם על פרי קדימה לארבע שנים.

אנחנו עושים את זה כבר בדרום, איפה שאנחנו יכולים. היינו השבוע בניר עוז, מבקש לעקור מטע רימונים שלא הושקה, מקבל אישור ומתחיל את התהליך. הוא מקבל את עלות השתילים וכולי. ועוד פרי לכמה שנים קדימה עם איבון מסוים. התהליך ידוע ומוכר, אין חקלאי שלא יפוצה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה.

עמוס חתן :

אני משתולה. אי-אפשר להיכנס לשטח, איך אפשר להתחיל לטפל. אנחנו מנועים מלהיכנס לשטח.

היו"ר משה גפני :

מבקש מהם את הפיצוי. אתה לא צריך להיכנס, אתה צריך להגיש את הבקשה לפיצוי אליו.

עמוס חתן :

הוא אמר מי שיכול לשקם עכשיו, אי-אפשר לשקם.

היו"ר משה גפני :

בסדר, מי שלא יכול אז הם מפצים אותו.

עמוס חתן :

אנחנו מנועים מלהיכנס הביתה. אנחנו תשעה חודשים בלי בית, בלי השינה שלי, בלי הכרית שלי.

היו"ר משה גפני :

בסדר. אתה תגיד בקשה לפיצוי. והוא אמר שאתה תקבל כמעט את כל המקדמות.

נאור שירי (יש עתיד) :

השאלה היא האם הוא צריך להגיש?

אורן זלקינד :

אדוני, קיבל מקדמות בנזק עקיף? הגשת בקשות למקדמה?

עמוס חתן :

לא, עוד לא. לא הגשתי.

אורן זלקינד :

למה לא?

עמוס חתן :

אני מחוץ לבית.

אורן זלקין :

אבל היו לך הכנסות מהמטעים שכרגע הופסקו?

עמוס חתן :

במקרה שלי אין לי מטע.

אורן זלקין :

אין לך מקדמות, לא ביקשת ולא קיבלת.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

כמיסה, ביקשת מקדמה?

נאור שירי (יש עתיד):

רגע, רגע. אבל זה קל להגיד לו, לא. למה הוא לא ביקש?

יוסי כמיסה:

אני ביקשתי, הוא אמר שהוא לא יכול לתת לי כל עוד אנחנו לא קטפנו. קיבלתי 2,500 שקל.

נאור שירי (יש עתיד):

אולי אתם דורשים ממנו משהו שהוא צריך להיכנס לשטח ולמפות?

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

למה כמיסה לא יכול לקבל מקדמות?

היו"ר משה גפני:

רגע, שנייה, אנחנו לא ממשיכים את זה. אלף, אנחנו משבחים את העבודה שאתם עושים שם עם החקלאים בצפון, משבחים אתכם כי אנחנו יודעים שיש עובדים שלכם שנוסעים לשם ונמצאים שם וכולי וכולי. היות ומדובר בחקלאות ובחקלאים שמתפזרים על פני שטח גדול, אנחנו נעקוב אחרי אותם המקרים הספציפיים שהעלה חבר הכנסת ביטון, והדברים שהעלו פה החקלאי כמיסה והאחרים. אנחנו נעקוב אחרי זה. מיכאל, אני מבקש שאתה תעביר דרכנו את הפרטים.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

כן. נעבור מולכם, גם על העניין הפרטני. ואני חוזר על הבקשה, צה"ל, ואתם, משרד החקלאות, יוזמה לשטחים שאתם יודעים שהייתם שם.

היו"ר משה גפני:

אנחנו מבקשים לעשות את המיפוי הזה. כפי שעשיתם, ואמרת את זה בעצמך, בדרום. אנחנו סבורים שצריך לעשות את זה גם בצפון. למפות את החקלאים ולראות האם הגיעו לכולם. ברור שכל החקלאים באזור הזה נפגעו. אנחנו נעקוב אחר התהליך הזה, ואנחנו מקווים שאכן לא יהיו מקרים שבהם אנשים לא יפוצו ורעבים ללחם, בגלל שלא טיפלו בהם ואין להם מקור פרנסה אחר. צריך לפתור את הנושא הזה.

שמענו גם את רמ"ט פיקוד העורף.

משה סעדה (הליכוד):

פיקוד צפון.

היו"ר משה גפני:

פיקוד צפון, סליחה. שמענו גם אותו. לדבריו מגיעים לכולם, אנחנו לא בטוחים באמירה הכוללת הזאת, בגלל שראינו כבר כמה מקרים שבהם לא הגיעו אליהם. כפי שאמרתי, אנחנו נעקוב אחרי העניין הזה. מיכאל, אתה תעביר להם.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

בסדר גמור, תודה רבה, אדוני היושב-ראש.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

אנחנו מודים לכם על העבודה. אני מבקש להניח את סיכום הדיון הזה על שולחן הכנסת.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

תודה לנאור שירי.

נאור שירי (יש עתיד):

לא, תודה. סליחה, אם אתה מזכיר את השם שלי.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

אנחנו רוצים להודות לך.

ששון ששי גואטה (הליכוד):

אני גם רוצה.

היו"ר משה גפני:

תודה רבה, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13:21.